

۲۰۱۴/۰۹/۰۲

د. ص. سعید افغانی

انتخابات ۱۳۹۳ - طرح های مشخص جهت توافقات

دولت و از جمله حکومت خوب و بهتر درین عصر از خود مشخصات و علایمی را دارد که به اساس آن میگویم که دولت و یا دولنداری معین خوب است و یا بد. درین عرصه قواعد، مشخصاتی، علایم و خصوصیت های اند که بر همه جوامع و دولت های آن به صورت کل قابل تطبیق اند و مشخصاتی اند که در عرصه ها، شرایط، موقعیت جغرافیایی، انکشاف تاریخی و امکانات مشخص هر جامعه و کشور تفاوت می کند. ضرورت است در مواردی به صورت انفرادی مورد ارزیابی قرار داده شده و منطق سخن را با در نظر داشت وضع با در نظر گرفتن تمام جوانب این مسایل مورد تعمق و مذاقه قرار داد

حاکمیت و دولت بهتر امروزی به صورت عام همان حاکمیتی است که از مردم، توسط مردم، برای مردم و در خدمت ارزش های مردم باشد. در شرایط ما ارزشهای اسلامی نیز جزء لاینجزی ارزش های یک مسلمان بشمار رفته و در چوکات دیموکراسی پرورش و پالش این ارزشها جزء دیموکراسی به مفهوم درست کلمه می باشد. مراعات ارزش های عام قبول شده و تطابق آن با خواسته های عصر و زمان دقیقاً با روح و حکمت احکام اسلامی مطابقت دارند .

بین صدور حکم و امر تا اجرای آن فاصله های کم و اتصال اداره به ملت پایین آورده شود. در موارد کلیدی و پالیسی سازی مرکز و در اجراء و برنامه عمل صلاحیت و امکانات اجراء به ارگان های محلی بآدادن صلاحیت بیشتر بلند بردن سطح نظارت مراجع عدلی و قضایی، کار مؤثر صورت گیرد .

با استفاده از امکانات مواصلات و تخنیکی پیشرفته امروز و وجود روبنا های عصر امروز ضرورت است که صلاحیت های حلقهات وسطی اداره به تجدید از تضعیف شود. ایجاد بستر های مدرن اداره و حاکمیت و استفاده از تجارب جوامع دیگر بشری در عین سطح انکشاف ضرورت عینی است .

حل مسایل به صورت انتزاعی و مانند موجود خارجی و دیسانت و صرف و صرف از پشت میز دفاتر مجلل و دور از واقعیت های عملی درست نیست. شورا های ولایتی، ولسوالی و علاقدهاری باید تحت نظر قوانین و بلند بردن سطح کنترول تطبیق قانون به صورت قطع بلند برده شود .

ضرورت است تا ادارات دولتی نه به شکل پیچیده، بلکه به شکل ساده و مردمی در یک کلکین با قواعد روشن که مانع فساد اداری باشند، امور اداره و رهبری به پیش برده شود .

با تأسف در عمل تقریباً اکثریت این مطالب و روش های مدرن دولنداری مراعات نشده، سیستم و ظروف و از جمله سیاست کادری ۱۳ ساله در اکثر موارد متکی بر سیاست قومی، سمتی، حزبی، فامیلی، روابط جیبی و بلاخره متکی بر روابط استخباراتی بوده، عامل و زمینه ساز فساد اداری بوده و هست .

کادر های گماشته شده قبل ازینکه اصل ملت، خدمت به ملت و وطن را اساس پنداشته باشند، بیشتر به این می اندیشیدند که شخصیت دهنده ها و کسانیکه ایشان را به قدرت رسانده اند از خود راضی نگه دارند .

بعد ازین مقدمه عوض طرح مسایل عام تدابیر، طرح ها و اقدامات ذیل را به صورت مشخص پیشنهاد و طرح می کنم:

دولت و ارگان های رهبری دولتی باید برای ایجاد بسترهای متناسب حقوقی بهتر برای دولنداری بهتر با در نظر داشت میتود های مدرن اداره و دولنداری خوب تغییرات را در سطوح مختلف ساختار های دولتی پرداخته و کمیسیون های مشخص اصلاح اداره به نحوی ایجاد و به اجرای برنامه های اصلاحی با کادر های جدید و استفاده از تجارب کشور ها و جوامع دارای انکشاف مشابه طرح و جهت عمل کردن پیشکش بدارند .

تقسیم کادر های دولتی در نظام دیموکراتیک به پُست های سیاسی و پُست های مسلکی یک اصل غیر قابل عبور است.

نقش آزادی مطبوعات و دسترسی به مطبوعات همان نیروی محرک و نظارت کننده ملی یک کشور است که انتخابات و کمپاین های انتخاباتی را به روزهای کمپاین ها خلاصه نمی کند بلکه همه روزه روز کمپاین انتخابات است و آمادگی گرفتن برای انتخابات آینده و ادای رسالت بصورت دوامدار یک امر غیر قابل انکار است .

مطبوعات و نقش غیر قابل قایم مقام بودن مطبوعات و جدی گرفته مطبوعات توسط حاکمیت باید به طور جدی مراعات و حاکمیت باید نبض حوادث را و جریانات را در مطبوعات جداً با گوش شنوا شنیده و برای طرح های معقول باید راه های حل پیدا کند .

در قسمت سیاسیت کادری در پهلوی سایر روش های دولتداری مدرن که مطمئن ام با نبودن اراده جدی سیاسی اینجا و آنجا در چوکات اصلاحات اداری صورت گرفته باشد اما این تلاش ها باید با وجود اراده قوی سیاسی روح جدید داده شود. درین عرصه عوض تمرکز به انتخاب و انتصاب کادرها و افراد مشخص درین پُست و یا آن پُست دولتی به توافقات کلیدی رسید. لازم است که تیم برنده و بازنده عوض تقسیم غنایم و برخورد های شرکت سهامی دولتداری که مضر ثابت شده، باید به اداره و رهبری کشور درین مرحله به توافقاتی کلیدی سیاسی عام بپردازند. بخش این توافقات و طرح ها جهت اجرا میتواند در گیرنده مطالب ذیل باشد :

بصورت مشخص میتوان مطرح کرد و روی دست گرفت که:

اجراء کننده پُست سفارت و شارژدافیر افغانی مقیم در خارج کشور که باید چه مشخصات داشته و حد اکثر برای مدت چند سال در خارج از کشور ایفای وظیفه نموده می تواند و چند سال باید بعد از اجرای وظیفه در خارج مصروف خدمت در داخل کشور باشد؟

والی ها، ولسوال ها، علاقدار ها، قوماندان های پولیس، رؤسای محاکم، خانونال ها، رؤسای ادارات حقوقی درین سطوح اداری مأمورین دست اول ... برای چند سال در پست خویش کار کرده می توانند و باید بعد از یک و یا دو دوره وظیفه شان در یک محل ختم و جهت تجدید و یا تعمیم تجارب و بخش عوامل دیگر به محلات دیگر جهت اجرای وظیفه با در نظر داشت شایستگی گماشته شده بتوانند .

کمیسیون های اقتصادی از جمله کمیسیون های استفاده از آب و برق، معادن که متشکل از متخصصین فن مانند مراجع پالیسی ساز و برنامه دهنده برای سکتور های مربوط با طرح وظایف مشخص فعال شده و افراد دست اول کشور مانند اعضای این کمیسیون ها بر اجرای برنامه های درجه اول و اولویت کشور با تمام امکانات با پیاده کردن پروژه های آب، برق، استخراج معادن و حفاظت از جنگل ها کار مشخص صورت گیرد .

کار برای بازار یابی و مساعدت تاجران برای صدور اموال افغانی و مساعدت های مالی با ایجاد بانک های مربوطه درین عرصه از جمله مساعدت بخش زراعت، صنعت و تولید کشور برنامه های مشخص روی دست گرفته شود .

عوض مصارف غیر قابل تصور برای مبارزه علیه مواد مخدر به مساعدت دهقانان و زارعین پرداخته شود که جنس شان به بازار های جهانی راه پیدا کنند .

با تقویت و انکشاف ادارات ممد همکار، مشورتی و مساعدتی به صدور اموال افغانی بخارج زمینه سازی شده و مراجع سیاسی درین عرصه مجامع بین المللی را برای مساعدت به اقتصاد کشور کار های تنویری و تبلیغاتی وسیع به راه اندازند .

سخن مرکزی این نوشته همان بحث پُست اجرائیه - صدارت و یا هم رئیس شورای وزیران و بحث های صلاحیت این مرجع دولتی :

تاحال ارگان و پُستی در چوکات قوانین نافذ کشور چیزی به این نام وجود ندارد. رئیس جمهور می تواند برای پیشبرد بهتر امور سپرده شده بخشی از صلاحیت های خویش را به کمیته ها و اشخاص دیگر انتقال داده و حکومتداری خویش را سازمان و به پیش ببرد. اصل اساسی درین مبحث قانون اساسی نافذ کشور و مراعات آن و درعین حال ایجاد چنین پُست اجرائیوی و صلاحیت های این پُست اجرائیوی در چوکات صلاحیت های رئیس جمهور است .

در ین راستا تلاش و فشار برای ایجاد حکومت شرکت سهامی تحت نام حکومت وحدت ملی و بعضاً شعار های ایجاد دولت ملی که در مبداء اما در این چوکات و تحت فشار و به صورت معامله، اصلاً قابل قبول نیست .

اگر به این هدف ایجاد شرکت سهامی با وارد کردن فشار های مختلف نایل آمدند، مشکل افغانستان نه تنها حل نشده بلکه بزرگ هم شده و قابل قبول نیست. کار به طرف بحران است. چیزیکه مراجع اجنبی همسایه خواهان آن اند .

سخن مرکزی قوت حاکمیت در مشروعیت سیاسی آن می باشد. در این صورتیکه این مشروعیت به دست نیاید هدف ازین همه مصارف مادی و معنوی برآورده نشد و این پروژه در مجموع ناکام شد . عوامل آن در عدم آمادگی لازم متناسب و سیاسیت های غلط حاکمیت قبلی، مداخلات همسایه های طماع و لجاجت نوکران زور و زر و چوکی می باشد. عواقب این حالت را در صورت عدم دقت خیر خواهان و خدمت گاران کشور جداً وخیم می بینم .

راه حل اساسی: مجری و رئیس پُست اجرائیه تا تغییر در قانون اساسی کشور باید از طریق تفویض صلاحیت هایی از جانب رئیس جمهور کشور به رئیس پُست اجرائیه (مانند وزیر ارشد) که باید شخص خود کاندید مقام دوم در انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۹۳ باشد. درین عرصه اصل و اساس صلاحیت هایی که جزییات بسیار زیادی دارد و نهایی سازی آن کار سرتاسری و کل ملت بوده و ابعاد وسیع دارد منحصر به توافق دو تیم انتخاباتی شده نمی تواند .

درین راستا طرح مشخص پیشنهادی چنین است که به رئیس پُست اجرائیه درین حاکمیت تمام همان صلاحیت های داده شود که وزیر سکتور معین در شرایط فعلی مطابق به قوانین نافذ کشور دارد . صلاحیت ها و ارتباط کاری وزارت های امنیتی و وزارت خارجه جداگانه مورد بررسی قرار گیرد . اداره امنیت ملی باید مستقیماً تحت نظر رئیس جمهور کشور کار کند . امنیت ملی باید به صورت دوامدار نماینده خویش را در اداره پُست اجرائیه مانند هماهنگ کننده امور به این اداره داشته باشد.

این بحث جزییات و منطق تفصیلی نیز دارد، بخشی از جوانب این مسایل با دقت بیشتر مورد دقت قرار گیرد اما نبض حوادث در کشور آنقدر به سرعت می تپد که نتوانستیم حتی این طرح را قبل از نشر با همکاران نزدیک شورای علمی مرکز مطالعات ستراتیژیک افغان نیز به صورت وسیع نظر با در نظر داشت اهمیت موضوع در میان می گذاشتیم .

پایان

د. ص. سعیدی ۲۴/۰۸/۲۰۱۴
تلفون ۰۰۴۴۷۸۸۶۴۷۴۶۳۸

د پانو شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ